

Държавни и частни университети в

БЪЛГАРИЯ

14

обучение в България

Висшите учебни заведения в България се делят на частни и държавни. Към тях спадат университети, академии, колежи и други. Изборът за учебно заведение след средното образование не е никак лесен. Винаги преценяваме какви са плюсовете и минусите първо да учим в България, а след като решим, започваме да смятаме какви са плюсовете и минусите на държавното и частното образование. И, ако вие сте още от тези, които се чудите, сме ви подготвили статистики, които да ви помогнат допълнително за решаващия избор.

Първата и най-важна стъпка е да влезем в „Рейтинговата система на висшите училища в България“. Оказва се, че в България има 51 висши училища, които обучават по стотици специалности, разпределени в 52 професионални направления. Статистиката на МОН показва, че към момента има над 200 000 студенти в България. За година се приемат над 70 000 студенти в държавните и частните университети. Това са утвърдени цифри от правителството на приеманите за обучение студенти и докторанти във висшите училища и научните организации в България през учебната 2019–2020 година.

По-детайлна статистика показва, че държавата субсидира обучението на 43 413 студенти в 37 държавни висши училища. От тях 37 119 за образователно-квалификационни степени след средно образование. Броят им е съобразен с оценката на учебната и научната дейност на висшите училища, с данните за реализацията на завършилите студенти и докторанти и с приоритетите за общественоекономическото развитие на страната.

Определени са и 2000 места за наши сънародници от чужбина, които се обучават в бакалавърски и магистърски програми в български висши училища. Местата за докторанти са 40. Осигурени са и 150 места за обучение на граждани на Република Северна Македония.

**За година се
приемат над
70 000
студенти в
държавните и
частните
университети**

По отношение на докторанти във висшите училища те са общо 2 420. За държавните висши училища местата са 2 254, за частните – 166, а за научните организации – 296. След като разгледахме общата бройка на студентите, време е да видим класация на университетите по направление. Какво ще рече това? Например, ако сте решили да учите Международни отношения може да посочите направление Политически науки и да ви покаже официалната класация на МОН кой университет е на 1-во, 2-ро, 3-то място и т.н. в класацията в България по отношение на тази специалност. Много е полезно, ако искате да разберете кои са водещите университети по дадено направление.

Рейтинговата система на университетите в България е прозрачна и в нея са събрани и обобщени данни за близо 100 индикатора, които измерват различни аспекти от дейността на висшите училища, включително учебния процес, учебната среда, социално-битовите и административни услуги, научната работа, престижа, както и реализацията на завършилиите на пазара на труда и регионалната значимост. Тези индикатори са формирани на базата на статистически данни, събрани от различни източници, включително и чрез социологически проучвания. Полеждайки отново в нея става ясно, че Софийският университет остава първенец с 21 професионални направления, на второ място е Техническият университет в София с шест направления, а на трето място – Американският университет в България в три направления.

Стигайки обаче до направленията, е важно да знаем кои са направленията с най-много студенти. Затова МОН са направили детайлен анализ и са дали следните данни:

- **Икономика** с 37 909 студенти
- **Администрация и управление** с 16 584 студенти
- **Педагогика** с 14 964 студенти
- **Медицина** с 11 737 студенти
- **Право** с 9389 студенти

И след като видяхме колко много студенти има в тези направления, редно е да видим и кои направления са с най-малко студенти.

- **Военно дело** – 1082 студенти
- **Биотехнологии** – 1015 студенти
- **Химически науки** – 880 студенти
- **Животновъдство** – 802 студенти
- **Физически науки** – 655 студенти
- **Философия** – 576 студенти
- **Математика** – 418 студенти
- **Религия и теология** – 381 студенти
- **Материали и материалознание** – 298 студенти
- **Металургия** – 258 студенти
- **Теория и управление на образованието** – 211 студенти
- **Теория на изкуствата** – 63 студенти

Прави впечатление обаче, че една от специалностите, при които младите хора се реализират най-много, но е с най-малко студенти, е Военно дело. Оказва се, че доста от завършилите въпросната специалност успяват да се реализират. Следват Медицина, Стоматология и Фармация.

Делът на чуждестранните студенти в България е близо 7%. Статистиката още ни показва, че най-много чуждестранни студенти има в направления Медицина, Стоматология, Ветеринарна медицина, Фармация и Транспорт, корабоплаване и авиация.

- **Медицина** – 54.88%
- **Стоматология** – 40.44%
- **Ветеринарна медицина** – 28.5%
- **Фармация** – 14.11%
- **Транспорт, корабоплаване и авиация** – 11.39%

Мнозина се интересуват и кои са специалностите, които са с най-висок доход след завършването и респективно с най-нисък.

Специалности с най-висок доход след завършването за 2019-а година:

- **Информатика и компютърни науки** – 2586 лв.
- **Математика** – 2435 лв.
- **Проучване, добив и обработка на полезни изкопаеми** – 2339 лв.
- **Комуникационна и компютърна техника** – 2126 лв.

Специалности с най-нисък доход след завършването за 2019-а година:

- **Педагогика** – 971 лв.
- **Здравни грижи** – 960 лв.
- **Педагогика на обучението** – 959 лв.
- **Стоматология** – 920 лв.
- **Музикално и танцово изкуство** – 907 лв.
- **Ветеринарна медицина** – 880 лв.
- **Обществено здраве** – 655 лв.

